

Nader ecologisch onderzoek

**Platte schijfhoren ter plaatse van tracé
WarmtelinQ Rijswijk-Leiden lot F**

projectnummer 475588.100
definitief revisie 00
4 juli 2023

Nader ecologisch onderzoek

Platte schijfhoren ter plaatse van tracé WarmtelinQ Rijswijk-Leiden lot F

projectnummer 475588.100
documentnummer 475588-NO-ECO-003
definitief revisie 00
4 juli 2023

Auteur

.

Opdrachtgever

LdM C.V.
Concourslaan 17
9727 KC Groningen

Gecontroleerd:

datum	beschrijving	vrijgave
4 juli 2023	definitief	

Inhoudsopgave

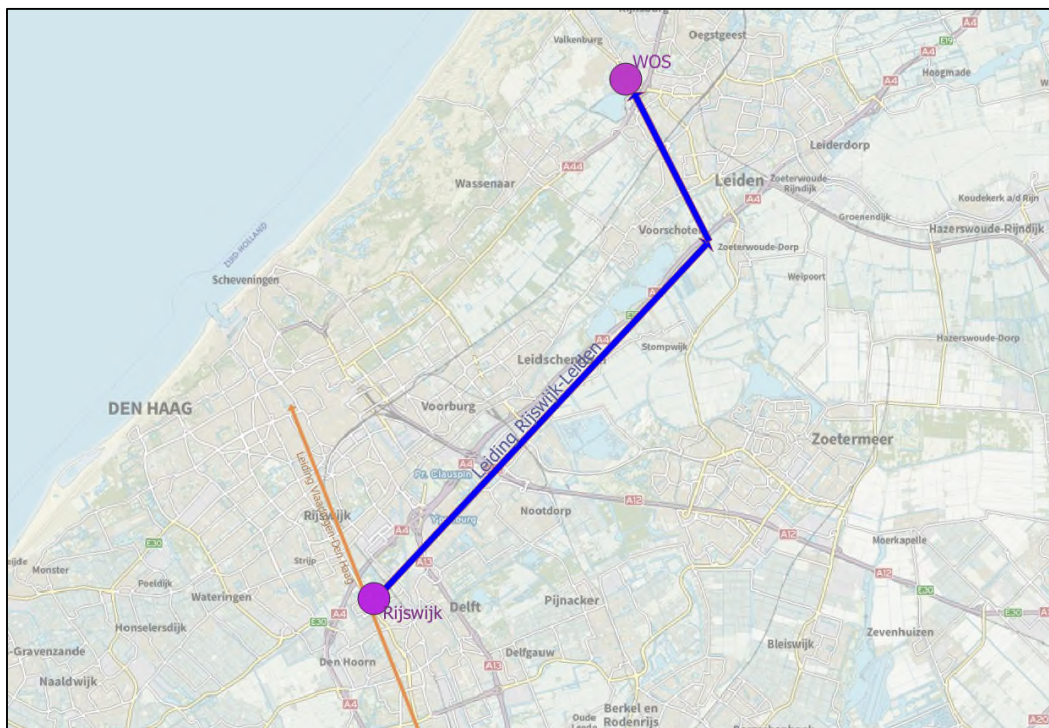
Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Project	1
1.2	Nader onderzoek platte schijfhoren	2
1.3	Ligging van tracé	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Nader onderzoek	5
2.1	Onderzoeksmethode	5
2.2	Locaties	5
2.3	Veldbezoek	5
2.4	Resultaten	6
2.5	Conclusie en vervolgstappen	6
3	Samenvatting en conclusie	8

1 Inleiding

1.1 Project

LdM C.V., werkend onder de handelsnaam WarmtelinQ en een onderdeel van Gasunie, is voornemens om de toekomstige warmtetransportleiding WarmtelinQ Vlaardingen – Den Haag ter hoogte van Rijswijk door te trekken naar Leiden. Dit project wordt WarmtelinQ Rijswijk - Leiden genoemd. Beide projecten maken deel uit van het toekomstige bovenregionaal warmtetransportnet in Zuid-Holland. Het doel van de warmtetransportleiding Rijswijk - Leiden is de verduurzaming van zowel de bestaande als toekomstige warmtelevering in Leiden en het aanbieden van restwarmte aan toekomstige warmtedistributienetten in de gemeenten langs het toekomstige tracé (Den Haag, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar, Katwijk, Zoeterwoude, Leiderdorp, Leiden en Oegstgeest). De leiding takt in Rijswijk af van de warmtetransportleiding Vlaardingen-Den Haag waarvoor Provinciale Staten in oktober 2021 reeds een provinciaal inpassingsplan hebben vastgesteld. Het tracé zal meerdere gemeenten doorkruisen om in Leiden te kunnen aansluiten op het bestaande warmtedistributienet aldaar. De warmtetransportleiding bestaat feitelijk uit twee leidingen (een aanvoer- en een retourleiding), een pompstation en een warmteoverdrachtstation (WOS) bij de aansluiting op het bestaande warmtenet in Leiden. Het start- en eindpunt van de leiding met een grove verbindingslijn is in Figuur 1.1 weergegeven.

Figuur 1.1: start- en eindpunt WarmtelinQ Rijswijk-Leiden. Bron ondergrond: TopoPlus.

Het project WarmtelinQ Rijswijk-Leiden is onderverdeeld in verschillende loten. Het onderhavige rapport heeft betrekking op lot F, het noordelijke deel lopend vanaf de rijksweg A4 naar het eindpunt van het tracé ter plaatse van het WOS te Oegstgeest.

1.2 Nader onderzoek platte schijfhoren

In opdracht van LdM C.V. is door Antea Group een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren op het tracé van WarmtelinQ Rijswijk-Leiden lot F.

Het nader onderzoek naar de rugstreeppad is uitgevoerd naar aanleiding van de bevindingen tijdens een natuurtoets voor het tracé van lot F, welke is beschreven in de volgende rapportage: "Natuurtoets Wet natuurbescherming warmtelinQ Rijswijk-Leiden lot F, tracédeel Leiden en Oegstgeest", documentnummer 475588-NT-ECO-001, revisie 00, d.d. 3 maart 2023, Antea Group.

Uit de natuurtoets is gebleken dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk een negatief effect hebben op beschermde soorten. Om negatieve effecten op algemene broedvogels, vleermuizen en de ringslang te voorkomen dienen mitigerende maatregelen genomen te worden. Om mogelijke negatieve effecten van de werkzaamheden op verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen, nesten van de eekhoorn, jaarrond beschermde nesten van buizerd en ransuil, de rugstreeppad en platte schijfhoren te kunnen beoordelen is een nadere inspectie en/of nader onderzoek benodigd.

Voorliggende rapportage betreft het nader onderzoek naar de platte schijfhoren. De onderzoeken en de nadere inspectie om de aan- dan wel afwezigheid van jaarrond beschermde nesten, nesten van de eekhoorn, verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen en rugstreeppad worden in separate rapportages beschreven.

1.3 Ligging van tracé

Het tracé start in agrarisch gebied ten zuiden van de Rijksweg A4 bij de poldermolen 'Zelden van Passe'. Vervolgens loopt het tracé hoofdzakelijk in noordwestelijke richting waar de Rijksweg A4 en een watergang middels een lange Horizontaal gestuurde boring (HDD) gepasseerd worden. Het tracé is op dit deel gelegen in agrarisch gebied bestaande uit smalle landbouwpercelen omringd met kavelsloten, het zogenaamde veenweidegebied. De omgeving van het tracé is relatief open en kent weinig opgaande begroeiing, zoals bomen en struiken. Ook ontbreekt bebouwing in de nabije omgeving. Enkele kavelsloten worden in het landbouwgebied gekruist in open ontgraving en mogelijk is daardoor tijdelijke demping ervan nodig.

Het tracédeel tussen de N447 en de Rijksweg A44 loopt langs de zuidrand van de bebouwing van Leiden en nagenoeg parallel aan de in aanleg zijnde nieuwe verbindingsweg tussen de Rijksweg A4 en A44 (de Rijnlandroute). Het tracé is hier gelegen in agrarische graslandpercelen met her en der een bosschage en ligt op een afstand van 50 à 200 m van de bebouwde kom van Leiden. Door een aantal HDD-boringen worden op dit deel een bosgebied en enkele watergangen gepasseerd. Er worden ook enkele sloten in open ontgraving gekruist.

Ten noordwesten van de Rijksweg A44 volgt het tracé hoofdzakelijk de Rijksweg A44 in noordoostelijke richting. De omgeving wordt op dit tracédeel gekenmerkt door verspreid aanwezige bebouwing, bosschages en enkele braakliggende percelen. Ook wordt hier gewerkt

aan de aansluiting van de Rijnlandroute met de Rijksweg A44. Ten noordwesten van het tracé bevindt zich hier een grote zandwinningsplas. Met twee HDD-boringen worden onder andere de Oude Rijn en de provinciale weg N206 gekruist. Het tracé eindigt ten noorden van het kruispunt tussen de Plesmanlaan en de Ir. G. Tjalmaweg.

Figuur 1.1. Ligging van lot F van het WarmtelinQ-tracé te Leiden (bron achtergrond: Esri Satellite).

1.4 Leeswijzer

De rapportage van het nader onderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van het nader onderzoek en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het nadere onderzoek. Hierbij wordt in volgorde ingegaan op:
 - o De onderzoeksmethode;
 - o De locatie(s);
 - o De veldbezoeken;
 - o De resultaten;
 - o De conclusie en benodigde vervolgstappen.

Nader ecologisch onderzoek

Platte schijfhoren ter plaatse van tracé WarmtelinQ Rijswijk-Leiden lot F
projectnummer 475588.100
4 juli 2023 revisie 00
LdM C.V.

- Hoofdstuk 3 betreft een samenvatting van de resultaten en de benodigde vervolgstappen.

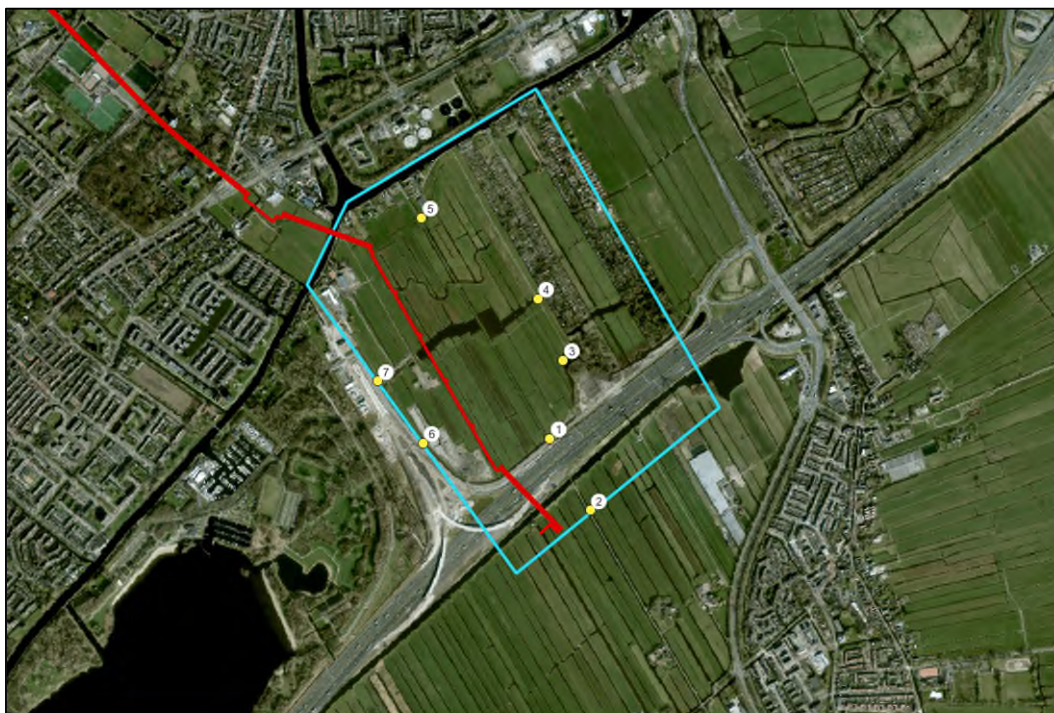
2 Nader onderzoek

2.1 Onderzoeksmethode

Het nader onderzoek naar de platte schijfhoren is uitgevoerd op basis van de Handleiding Slakken van de Habitatsrichtlijn waarnemen (Stichting Anemoon, 2009). De aan- dan wel afwezigheid van de platte schijfhoren is vastgesteld door met behulp van een fijnmazig schepnet waterplanten te bemonsteren. Vervolgens zijn de waterplanten gecontroleerd op schijfhorenslakken. Indien schijfhorenslakken werden aangetroffen, zijn enkele individuen gedood met behulp van alcohol en meegenomen om met behulp van een binoculair op soort te brengen.

2.2 Locaties

In de natuurtoets is één gebied aangemerkt als potentieel leefgebied van de platte schijfhoren. (zie figuur 2.1). Binnen dit gebied zijn op verschillende locaties waterplanten bemonsterd met behulp van een schepnet. Per locatie zijn enkele schijfhorenslakken verzameld. Op de locatie ten zuiden van de A4 zijn op meerdere locaties waterplanten verzameld. Vanwege het ontbreken van schijfhorenslakken op het merendeel van de planten, is enkel op de aangegeven locatie een schijfhorenslak meegenomen.

Figuur 2.1. Locatie van het onderzoek naar platte schijfhoren (blauw omlijnd) met de samplelocaties (gele punten) ten opzichte van het tracé (rood) (bron achtergrond: Esri).

2.3 Veldbezoeken

In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken voor het onderzoek naar de platte schijfhoren weergegeven.

Tabel 2.1. Data en weersomstandigheden van de veldbezoeken voor het onderzoek naar de platte schijfhoren.

	Datum	Temperatuur	Neerslag	Windkracht
Veldbezoek 1	24 mei 2023	16°C	Droog	2 Bft
Veldbezoek 2	15 juni 2023	24°C	Droog	1 Bft

De watergangen binnen het projectgebied ten noorden van de A4 bevatten een rijke watervegetatie, waarin verschillende soorten schijfhorenslakken talrijk aanwezig waren. Op deze locatie zijn ook diverse exoten aangetroffen, waaronder tiendoornige stekelbaars en de Kaukasische dwerggrondel.

2.4 Resultaten

Binnen het projectgebied is platte schijfhoren vastgesteld op sample-locatie 3. Tevens zijn diverse andere schijfhorenslakken waargenomen, waaronder de witte schijfhoren en draaikolkschijfhoren.

Figuur 2.2. Kiel in het midden van de schelp platte schijfhoren.

Figuur 2.3. Gelijmatige afname van de van de wendingen van de platte schijfhoren.

2.5 Conclusie en vervolgstappen

De aanwezigheid van de platte schijfhoren is middels nader onderzoek vastgesteld. Gezien de watergang waarin de platte schijfhoren is aangetroffen in directe verbinding staat met de overige, zeer gelijkende watergangen in de polder kan ervanuit gegaan worden dat de platte schijfhoren in de gehele polder ten noorden van de A4 voorkomt.

Er dient ontheffing te worden aangevraagd voor het opzettelijk doden en verstoren van individuen van de platte schijfhoren en voor beschadigen of vernielen van het leefgebied van de

Nader ecologisch onderzoek

Platte schijfhoren ter plaatse van tracé WarmtelinQ Rijswijk-Leiden lot F
projectnummer 475588.100
4 juli 2023 revisie 00
LdM C.V.

platte schijfhoren indien de watergangen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden aangetast.

3 Samenvatting en conclusie

In opdracht van LdM C.V. is door Antea Group een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van het project 'WarmtelinQ Rijswijk-Leiden, lot F'. Het betreft de aanleg van een warmtenet, bestaande uit twee parallelle leidingen, namelijk een aanvoerleiding en een retourleiding. De leidingen betreffen stalen buisleidingen DN500 met rondom een isolatielaag.

Uit de natuurtoets is gebleken dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk een negatief effect hebben op beschermd soorten. Om de aan- dan wel afwezigheid van de platte schijfhoren vast te stellen en de mogelijke effecten voor de soort te bepalen, is een nader onderzoek uitgevoerd. Middels het nader onderzoek is de aanwezigheid van de platte schijfhoren aangetoond. Indien de voorgenomen werkzaamheden de watergangen in de polder ten noorden van de A4 aantasten, dient ontheffing te worden aangevraagd voor het opzettelijk doden en verstoren van individuen van de platte schijfhoren en voor beschadigen of vernielen van het leefgebied van de platte schijfhoren.

De onderzoeken en de nadere inspectie om de aan- dan wel afwezigheid van jaarrond beschermde nesten, nesten van de eekhoorn, verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen en rugstreeppad worden in separate rapportages beschreven. Tevens dienen de in de natuurtoets beschreven mitigerende maatregelen voor vleermuizen, ringslang en algemene broedvogels te worden opgevolgd.

Antea Group
Heerenveen, juli 2023

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.